

Financial Accounting Research

Financial Accounting Research
E-ISSN: 2322-3405
Vol. 15, Issue 1, No.55, Spring 2023, P:135-162
Received: 14.06.2023 Accepted: 14.10.2023

Research Article

Investigating the Effect of Financial Statement Comparability on the Marginal Value of Cash Holdings and Marginal Value of Capital Expenditure: Instrumental Variables Approach

Mehrdad Daghighi Masouleh: Ph. D. Student of Accounting, Department of Accounting, Mobarakeh Branch, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran
daghighimehrdad@yahoo.com

Masood Fooladi *: Assistant Professor of Accounting, Department of Accounting, Shahin Shahr Branch, Islamic Azad University, Shahin Shahr, Esfahan, Iran
foladim57@gmail.com

Maryam Farhadi: Assistant Professor of Economics, Department of Accounting, Mobarakeh Branch, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran.
farhadim58@gmail.com

Mahnam Molaie: Assistant Professor of Accounting, Department of Accounting, Najaf Abad Branch, Islamic Azad University, Najaf Abad, Iran.
molaie61@gmail.com

Abstract

Financial statement comparability reduces the information asymmetry between managers and investors not only by making it easier for investors to identify timelier signals about the profitability of projects undertaken by managers, but also by enabling investors to extract from comparable peers information useful for monitoring firms' use of corporate resources, thereby making them less reliant on the disclosures made by the firms. This research examines the impact of financial statement comparability on the marginal value of cash holdings and capital expenditure. In order to measure the financial statement comparability, this study uses the method of De Franco et al. The sample consists of 122 companies listed on Tehran Stock Exchange for the period 2013 to 2020. Since, the financial statement comparability is an endogenous variable, this study uses an instrumental variables approach and a Two-Stage Least Squares estimator to test the research hypotheses. Findings indicate that the increase in financial statement comparability increases the marginal value of cash holdings and the marginal value of capital expenditure.

Keywords: Financial Statement Comparability, Marginal Value of Cash Holding, Marginal Value of Capital Expenditure.

Introduction

The purpose of this study is to examine the impact of financial statement

comparability on the marginal value of cash holdings and the marginal value of capital expenditure of firms listed on Tehran Stock Exchange (TSE).

Financial reporting provides rich information which allows creditors and

Corresponding author

2322-3405 / © The author(s) Publisher: University of Isfahan

This is an open access article under the [CC-BY-NC 4.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

10.22108/FAR.2023.137794.1973

investors to evaluate firm performance. Specifically, high-quality financial reporting reduces the information asymmetry between managers and shareholders and provides a better monitoring of managers' investment decisions. Bushman and Smith (2001) suggest that high-quality financial reporting may provide more information to assess project profitability, leading to invest in value-creating projects and avoid from value-destroying projects; as a consequence, managers are less likely to make decisions at the expense of investors. As a result, financial reports with higher quality led to lower the cost of capital and increase related shareholder value.

Therefore, in firms with more comparable financial reports, external monitoring of managers is stronger and managers are more disciplined when using corporate resources. Therefore, investors believe that managers in firms with higher comparability will make better use of corporate resources, and assign more value to the firm. Comparability reduces the information asymmetry between managers and investors and make it easier for investors to understand and identify signals about the profitability of projects undertaken by managers. In addition, provide investors with more opportunity to use peer firms in order to assess firm performance. This is because comparability allows investors to make inferences about a firm's performance from comparison with the performance and/or disclosures of the peer firms (Kim et al., 2021).

Comparability facilitates external monitoring of manager performance of using corporate resources in general and of corporate cash in particular. Specifically, financial statement comparability induces managers to use

the cash more efficiently ex-ante. Therefore, the market will assign a higher value to the cash holdings of firms with more comparable financial statements. Since comparability facilitates investors' monitoring of managers' use of capital resources, managers will use corporate capital more efficiently ex-ante, and therefore investors will perceive capital expenditure to contribute more value to firms with greater financial statement comparability.

Based on the stated contents, the research hypotheses are presented as follows:

H1: The increase in financial statement comparability increases the marginal value of cash holdings.

H2: The increase in financial statement comparability increases the marginal value of capital expenditure.

Methods & Material

The statistical population in this research is all the companies listed on Tehran Stock Exchange and the period under investigation is from 2013 to 2020. In this research, the systematic elimination method was used to reach the sample, and 122 companies were selected as the research sample. In order to test the hypotheses, the instrumental variable approach and a two-stage least squares estimator (2SLS) have been used.

Instrumental variable methods are commonly used in accounting research to resolve econometric problems with observational data, such as when the outcome and explanatory variables are simultaneously determined. Another problem occurs when a variable that affects both the outcome and explanatory variables is not included in the regression model. Both of these problems frequently occur in accounting research. To resolve these problems, instrumental variable methods are used in both multiple equation models and single equation models. Because financial statement

comparability is affected by other factors, endogeneity bias is created in the model and the results will not be reliable. In the prior studies that have been conducted in the field of the comparability of financial statements, the possibility of this issue has not been mentioned, and the ordinary least squares approach has been used. Because the financial statement comparability is an endogenous variable, an instrumental variable approach and a two-stage least squares estimator (2SLS) have been used to test the research hypotheses.

Findings

Findings of first hypothesis shows that financial statement comparability has a significant and positive effect on the marginal value of cash holdings. In addition, findings of second hypothesis shows that financial statement comparability has a significant and positive effect on the marginal value of capital expenditure.

Conclusion & Results

Findings of this study indicate as firms' financial information becomes more comparable, corporate cash holdings are more valuable to shareholders, and capital

expenditure contributes more to shareholder value. In addition, financial statement comparability provides investors with an opportunity to assess the firm performance, which in turn increases the efficacy of monitoring managerial investment decisions. This study contributes to the literature that examines the benefits of financial statement comparability. Based on the results enhanced efficiency in the use of corporate cash reserves and capital expenditure decisions, are two possible avenues through which comparability enhances shareholder value. This study also contributes to the literature on the value of cash holdings. Prior studies show that holding cash is, on average, value-destroying. This research suggests that the value destruction associated with cash holdings can be mitigated by financial statement comparability. Based on the findings, as the financial statement comparability increases the marginal value of cash holdings and the marginal value of capital expenditure increase. These findings are consistent with Kim et al. (2021).

مقاله پژوهشی

بررسی تأثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای: رویکرد متغیرهای ابزاری

مهرداد دقیقی ماسوله: دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

daghighimehrdad@yahoo.com

مسعود فولادی^۱: استادیار، گروه حسابداری، واحد شاهین شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

foladim57@gmail.com

مریم فرهادی: استادیار، گروه حسابداری، واحد مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

farhadim58@gmail.com

مهنام ملایی: استادیار، گروه حسابداری، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

molaie61@gmail.com

چکیده

قابلیت مقایسه صورت‌های مالی علاوه بر اینکه عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سرمایه‌گذاران را کاهش می‌دهد، شناسایی سیگنال‌های به موقع درباره سودآوری پروژه‌های انجام شده توسط مدیران را برای سرمایه‌گذاران تسهیل کرده و آنها را قادر می‌سازد تا اطلاعات مفیدی را برای نظارت بر استفاده شرکت‌ها از منابع، از شرکت‌های همتای قابل مقایسه کسب نمایند؛ در نتیجه سرمایه‌گذاران به اطلاعات افشاء شده توسط شرکت‌ها کمتر متکی می‌گردند. پژوهش حاضر به بررسی تأثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای می‌پردازد. برای اندازه‌گیری قابلیت مقایسه صورت‌های مالی از معیار دی‌فرانکو و همکاران استفاده شده است. نمونه آماری پژوهش شامل ۱۲۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۹ بوده است. با توجه به درون‌زا بودن قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از رویکرد متغیرهای ابزاری و برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای استفاده شده است. نتایج حاکی از آن است که افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی باعث افزایش ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و همچنین باعث افزایش ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای می‌شود.

واژه‌های کلیدی: قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد، ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای.

مقدمه

همچنین به دلیل دسترسی مدیران به آن، احتمال سوءاستفاده از آن وجوه نیز افزایش می‌یابد. مخارج سرمایه‌ای نیز به عنوان منبعی برای موفقیت شرکت در بلندمدت به‌شمار می‌رود. اندازه این مخارج و تصمیم‌های مربوط به آنها نشان‌دهنده وضعیت آتی شرکت می‌باشد.

شایان ذکر است که پژوهشی با عنوان قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و استفاده مدیران از منابع شرکتی توسط بهنام‌پور، هاشمی دهچی و ایزدی نیا (۱۴۰۲) انجام شده که تأثیر قابلیت مقایسه بر نحوه استفاده مدیران از منابع شرکتی شامل نگهداشت وجه نقد و مخارج سرمایه‌ای و همچنین تأثیر قابلیت مقایسه بر کارایی سرمایه‌گذاری برای ۱۰۲ شرکت در دوره زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ با استفاده از الگوی رگرسیون چند متغیره مبتنی بر داده‌های ترکیبی مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان داد که قابلیت مقایسه بر ارزش نهایی نگهداشت وجه نقد و کارایی سرمایه‌گذاری تأثیر مثبت و معناداری دارد ولی بر ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای تأثیر معناداری ندارد. اما در پژوهش حاضر رابطه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی با ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای با در نظر گرفتن مسئله درون‌زایی برای ۱۲۲ شرکت در دوره زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ بررسی می‌گردد و به دلیل درون‌زا بودن متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی از رویکرد متغیرهای ابزاری^۲ و برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای^۳ استفاده می‌شود.

قابلیت مقایسه یعنی اینکه صورت‌های مالی باید به گونه‌ای تهیه شود که بتوان آنها را با هم مقایسه کرد نه اینکه از روش‌های حسابداری مشابه و یکنواخت استفاده نمود. در برخی موارد اطلاعاتی که از تفاوت‌ها می‌توان کسب کرد بیشتر از اطلاعاتی است که از شباهت‌ها بدست می‌آید؛ البته به شرطی که قابل توضیح باشد. قابلیت مقایسه فراتر از یکنواختی است. یکنواختی وسیله‌ای برای رسیدن به هدف است در صورتی که قابلیت مقایسه هدف نهایی است (Financial Accounting Standards Board, 1980). قابلیت مقایسه صورت‌های مالی^۱ دسترسی سرمایه‌گذاران به اطلاعات مربوط به همتایان مشابه را تسهیل می‌کند و از این طریق شناسایی اطلاعات صورت‌های مالی در میان شرکت‌های مشابه را برای سرمایه‌گذاران ساده می‌کند. سرمایه‌گذاران با دسترسی به اطلاعات مربوط به شرکت‌های مشابه نه تنها می‌توانند درک بهتری از عملکرد یک شرکت داشته باشند بلکه می‌توانند اطلاعات مرتبط با ارزش را بر اساس عملکرد شرکت‌های مشابه بدست آورند (Kim et al., 2021).

از طرف دیگر، وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای از مهمترین منابع شرکت می‌باشند که در اختیار مدیران است. بخش قابل توجهی از دارایی‌های شرکت وجه نقد می‌باشد. بر همین اساس، آگاهی از این منابع، نحوه استفاده مدیران از آنها و عوامل مؤثر بر آنها، بسیار ضروری است. وجوه نقد بخش زیادی از دارایی‌های شرکت را تشکیل می‌دهد که سبب کاهش هزینه‌های تأمین مالی خارجی شده و

1. Instrumental Variables
2. Stage Least Squares (2SLS)

¹. Financial Statement Comparability

سارگان^۴ برای بررسی اعتبار متغیرهای ابزاری و برای بررسی و اثبات درون‌زایی متغیر قابلیت مقایسه، از آزمون دورین - وو- هاسمن^۵ استفاده شده است. از آماره اف فیشر و آماره کای دو سندرسون - وایندمیجر^۶ نیز برای بررسی وجود رابطه بین متغیرهای ابزاری و متغیر درون‌زای مدل (قابلیت مقایسه) استفاده می‌شود. با توجه به موارد فوق، تفاوت اصلی پژوهش حاضر با پژوهش بهنام‌پور و همکاران (۱۴۰۲)، استفاده از رویکرد متغیرهای ابزاری و برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای و رفع تورش درون‌زایی می‌باشد. در ادامه، مبانی نظری و پیشینه پژوهش بیان شده، سپس فرضیه‌ها و روش پژوهش و در انتها یافته‌ها و نتیجه‌گیری ارائه شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

گزارشگری مالی، اطلاعاتی غنی از شرکت را فراهم می‌کند و به سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد که عملکرد شرکت را ارزیابی کرده و بر استفاده شرکت‌ها از منابع، نظارت داشته باشند. کیفیت بالای گزارشگری مالی عدم تقارن اطلاعاتی^۷ بین مدیران و سهامداران را کاهش داده و امکان نظارت بهتر بر تصمیم‌های سرمایه‌گذاری مدیران را فراهم می‌کند. سرمایه‌گذاران، سودآوری پروژه‌ها را بهتر ارزیابی می‌کنند و در نتیجه از پروژه‌های کاهنده ارزش اجتناب کرده و می‌توانند در پروژه‌های ارزش‌آفرین سرمایه‌گذاری کنند و احتمال اینکه تصمیم‌های مدیران برخلاف منافع سرمایه‌گذاران

نوآوری پژوهش حاضر علاوه بر گسترش ادبیات مربوط به مزایای قابلیت مقایسه، لحاظ نمودن مسئله درون‌زایی متغیر قابلیت مقایسه و رفع تورش درون‌زایی^۱ آن با استفاده از روش متغیرهای ابزاری می‌باشد. یک متغیر زمانی درون‌زا تلقی می‌شود که با اجزای اخلاص همبستگی معناداری داشته باشد. در مواقعی که حداقل یکی از متغیرهای مستقل مدل رگرسیونی درون‌زا^۲ باشد، می‌توان انتظار داشت که در مدل رگرسیونی مشکلی ایجاد شود؛ زیرا در این صورت، این متغیر با جزء خطا همبستگی داشته و برآورد مدل با استفاده از برآوردگر حداقل مربعات معمولی^۳، برآوردهای تورش‌دار و ناسازگاری را نتیجه خواهد داد. این پژوهش اولین پژوهش داخلی است که در موضوعی مرتبط با مفهوم قابلیت مقایسه و ارتباط آن با متغیرهای دیگر، اقدام به شناسایی متغیر قابلیت مقایسه به عنوان یک متغیر درون‌زا و سپس رفع تورش درون‌زایی با بکارگیری رویکرد متغیرهای ابزاری می‌نماید. بدین منظور با مراجعه به پژوهش‌های پیشین و بر اساس ادبیات موجود، متغیرهایی که تأثیر معنی‌داری بر قابلیت مقایسه داشته‌اند، به عنوان کاندیدای متغیر ابزاری انتخاب شده‌اند. در پژوهش حاضر متغیرهای اندازه حسابرس، دوره تصدی حسابرس، نوسان بازده دارایی‌ها، مدیریت سود، اندازه کمیته حسابرسی، تخصص اعضای کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و استقلال هیأت مدیره به عنوان متغیرهای ابزاری استفاده شده‌اند. سپس از آزمون

4. Sargan Test

5. Durbin - Wu – Hausman

6. Sanderson-Windmeijer

7. Information Asymmetry

1. Simultaneous Equation Bias or Endogeneity Bias

2. Endogenous

3. Ordinary Least Squares (OLS)

مربوط به منابع شرکت از این بابت اهمیت دارد که این تصمیم‌ها نه تنها به طور قابل توجهی بر ارزش شرکت تأثیر می‌گذارد، بلکه ممکن است منجر به تضاد منافع احتمالی بین مدیران و سهامداران شود. نگهداری وجوه نقد از یک طرف به شرکت‌ها اجازه می‌دهد تا ریسک و هزینه‌های تأمین مالی خارجی را کاهش داده و از سرمایه‌گذاری‌های کمتر از حد در آینده اجتناب کنند و از سوی دیگر، به دلیل دسترسی آسان مدیران به وجوه نقد، می‌توانند از این وجوه به هزینه سهامداران سوءاستفاده نمایند (Dittmar & Mahrt-Smith, 2007). مخارج

سرمایه‌ای نیز یکی از تصمیم‌های با اهمیت مربوط به مخارج و عامل مهمی در موفقیت بلندمدت شرکت‌ها است. با این حال، چنین مخارجی می‌تواند کانالی باشد که مدیران از مزایای کنترل خصوصی برای منفعت‌طلبی خود استفاده کنند. این مخارج به عنوان بخشی از استراتژی تصمیم‌های سرمایه‌گذاری و نیز یکی از تصمیم‌های مهم برای افزایش ارزش و اندازه شرکت، تلقی می‌شود. از این رو برای پی بردن به سودآوری پروژه‌ها و موفقیت آنها در کسب اهداف شرکت، لازم است که سرمایه‌گذاران اطلاعات مفید و مهمی را در دست داشته باشند.

براساس پژوهش فالكندر و وانگ ارزش یک ریال سرمایه‌گذاری در وجوه نقد، کمتر از ارزش اسمی یک ریال است؛ یعنی به ازای هر واحد افزایش در وجه نقد، ارزش نهایی به مبلغ کمتری افزایش می‌یابد (Faulkender & Wang, 2006). باتز، چنگ و چی دریافتند که ارزش نهایی وجه نقد طی زمان تغییر می‌کند. دلیل آن حضور بازارهای ناقص است که ویژگی‌هایی چون عدم تقارن

باشد، کمتر است (Bushman & Smith, 2001). گزارش‌های مالی با کیفیت بالاتر، باعث کاهش هزینه سرمایه و افزایش ارزش شرکت می‌شود. در نتیجه برای شرکت‌هایی که گزارش‌های مالی آنها قابل مقایسه‌تر است، نظارت بر مدیران قوی‌تر است و مدیران هنگام استفاده از منابع شرکت منظم‌تر و منضبط‌تر عمل می‌کنند. از این رو، سرمایه‌گذاران در شرکت‌های با قابلیت مقایسه بیشتر انتظار دارند که مدیران از منابع شرکت بهتر استفاده کنند و احتمال کاهش ارزش شرکت به میزان کمتری رخ می‌دهد (Kim et al., 2021).

قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، نظارت و بررسی دقیق سرمایه‌گذاران در استفاده مدیران از منابع شرکت را تسهیل کرده و سبب افزایش ارزش شرکت می‌شود. همچنین سبب وابستگی کمتر آنها به افشای اطلاعات شرکت‌ها می‌شود. زیرا مقایسه‌پذیری به سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد تا در مورد عملکرد یک شرکت از طریق مقایسه عملکرد و یا افشای همتایان شرکت نتیجه‌گیری کنند. سطح بالاتری از قابلیت مقایسه، درک و ارزیابی استفاده مدیران از منابع شرکت را برای سرمایه‌گذاران آسان‌تر می‌کند. از این رو صورت‌های مالی قابل مقایسه، نظارت بهتر بر استفاده مدیران از منابع شرکت را تسهیل می‌کند و بنابراین مدیران کمتر از منابع شرکت سوءاستفاده کرده و ارزش شرکت کمتر کاهش خواهد یافت. در نتیجه فرض می‌شود که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، کارایی استفاده مدیران از منابع شرکت را افزایش می‌دهد (Kim et al., 2021).

منابع یک شرکت می‌تواند شامل ذخایر نقدی و مخارج سرمایه‌ای باشد. تمرکز بر تصمیم‌های

تعدیل نماید. از این رو استدلال می‌شود که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی رابطه مثبتی با ارزش نهایی وجوه نقد نگهداری شده دارد. به همین ترتیب، پیش‌بینی می‌شود که به دلیل تسهیل نظارت بر استفاده مدیران از منابع شرکت، مدیران این منابع را به طور مؤثرتری به کار بگیرند و بنابراین سرمایه‌گذاران با در نظر گرفتن مخارج سرمایه‌ای ارزش بیشتری را برای شرکت‌های با قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بالاتر قائل می‌شوند و در نتیجه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی رابطه مثبتی با ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای دارد (Kim et al., 2021).

دی‌فرانکو، کوتاری و وردی در پژوهشی با عنوان مزایای قابلیت مقایسه صورت‌های مالی در کشور آمریکا، مبنایی برای سنجش قابلیت مقایسه ارائه نمودند. آنها دریافتند که بین قابلیت مقایسه و دقت پیش‌بینی تحلیل‌گران رابطه مثبت و بین قابلیت مقایسه و پراکندگی پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران رابطه منفی وجود دارد. همچنین، قابلیت مقایسه موجب کاهش هزینه تحصیل و پردازش اطلاعات و افزایش کمیت و کیفیت کلی اطلاعات موجود برای تحلیل‌گران درباره شرکت می‌شود (De Franco, Kothari, & Verdi, 2011).

حبیب، حسن و الهادی تأثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر دارایی‌های نقدی را در یک نمونه بزرگ از شرکت‌های آمریکایی از سال ۱۹۸۱ تا ۲۰۱۳ با استفاده از رگرسیون چندگانه بررسی کردند. نتایج نشان داد افزایش قابلیت مقایسه، باعث کاهش هزینه‌های کسب اطلاعات و کاهش ارزش وجه نقد شرکت می‌شود که بر محدودیت‌های تأمین مالی کیفیت گزارشگری مالی و حاکمیت

اطلاعاتی و تضاد منافع را دربردارند (Bates, Chang, & Chi, 2018). ارزش وجوه نقد نگهداری شده نشان‌دهنده ارزیابی سرمایه‌گذاران از نحوه استفاده از وجوه نقد است. مزیت نگهداری وجوه نقد، سرمایه‌گذاری در پروژه‌هایی است که به وجوه ناشی از تأمین مالی خارجی متکی نیست، اما در صورت وجود مسئله نمایندگی، مدیران ممکن است با اتخاذ تصمیم‌های سرمایه‌گذاری ناکارآمد از وجوه نقد شرکت برای به دست آوردن منافع شخصی سوءاستفاده کنند (Dittmar & Faulkender & Wang, Mahrt-Smith, 2007, 2006). نظارت بیشتر توسط سرمایه‌گذاران می‌تواند کاهش ارزش مربوط به نگهداری وجه نقد را کاهش دهد. دیتمار و ماهر-اسمیت دریافتند که ارزش نهایی وجه نقد با حاکمیت شرکتی قوی افزایش می‌یابد. حاکمیت شرکتی قوی نظارت خوبی بر رفتار مدیران فراهم می‌کند، که از طریق تأثیر آن بر نگهداشت وجوه نقد تأثیر زیادی بر ارزش شرکت دارد (Dittmar & Mahrt-Smith, 2007).

قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، سبب افزایش نظارت بر استفاده مدیران از منابعی همچون وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای شرکت شده و باعث می‌شود که مدیران از وجوه نقد نگهداری شده به طور کارآمدتر از قبل استفاده کنند. در نتیجه بازار به وجوه نقد نگهداری شده در شرکت‌های با صورت‌های مالی قابل مقایسه‌تر ارزش بیشتری می‌بخشد. انتظار می‌رود که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی قادر است عدم اطمینان ناشی از عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش داده و به تبع آن واکنش منفی بازار نسبت به نگهداشت وجه نقد را

حسابرس و نوسانات بازده دارایی‌ها اثر معناداری بر قابلیت مقایسه دارند. نتایج بر اساس معیار دوم نشان داد که مدیریت سود و اندازه شرکت تأثیر معناداری بر قابلیت مقایسه دارند. بر اساس معیار سوم نیز اندازه موسسه حسابرسی، دوره تصدی حسابرس، مدیریت سود و نوسانات بازده دارایی‌ها تأثیر معناداری بر قابلیت مقایسه دارند.

خزائی، زلّی و افلاطونی (۱۳۹۸) در پژوهشی تأثیر توانایی مدیریت بر میزان قابلیت مقایسه صورت‌های مالی در ۱۲۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را در بازه ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۶ بررسی نمودند. نتایج نشان داد که توانایی مدیریت، تأثیر مثبت و معناداری بر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی دارد و با توجه به یافته‌های پژوهش، شرکت‌ها می‌توانند با به کارگیری مدیران تواناتر، قابلیت مقایسه صورت‌های مالی را تقویت کنند.

شکری دوغ آبادی و مرادی (۱۳۹۸) در پژوهشی رابطه بین قابلیت مقایسه با مدیریت سود را برای ۱۴۶ شرکت طی سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ با استفاده از مدل رگرسیون چندگانه بررسی نمودند. نتایج نشان داد که بین قابلیت مقایسه و مدیریت سود مثبتی بر اقلام تعهدی و مدیریت سود واقعی رابطه معناداری وجود ندارد.

بهنام‌پور و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی رابطه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و استفاده مدیران از منابع شرکتی را برای ۱۰۲ شرکت طی سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ با استفاده از مدل رگرسیون چند متغیره مبتنی بر داده‌های ترکیبی بررسی نمودند. نتایج نشان داد که قابلیت مقایسه بر ارزش نهایی نگهداشت وجه نقد و کارایی سرمایه‌گذاری تأثیر مثبت و معناداری دارد ولی بر ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای تأثیر معناداری ندارد.

شرکت‌ها مؤثر است. (Habib, Hasan, & Al-Hadi, 2017).

کمپیل و یونگ پژوهشی را تحت عنوان قابلیت مقایسه سود، شباهت‌های حسابداری و بازده سهام از سال ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۶ در شرکت‌های آمریکایی با استفاده از رگرسیون چندگانه انجام دادند. نتایج نشان داد که قابلیت مقایسه سود، شامل انتخاب‌ها و برآوردهای حسابداری شرکت‌ها، تعدیلات مشابهی دارند. آنها دریافتند که سرمایه‌گذاران واکنش کمتری به مفاهیم قابلیت مقایسه سود نشان می‌دهند (Campbell & Yeung, 2017).

کیم و همکاران در پژوهشی تأثیر قابلیت مقایسه بر استفاده مدیران از منابع شرکت در کشور آمریکا طی دوره ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۳ را با استفاده از مدل رگرسیون چندگانه بررسی نمودند. نتایج نشان داد که با افزایش قابلیت مقایسه، ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای افزایش می‌یابد (Kim et al., 2021).

مهرورز و مرفوع (۱۳۹۵) در پژوهشی به تبیین رابطه بین قابلیت مقایسه و آگاهی‌بخشی سهام در خصوص سودهای آتی برای ۸۵ شرکت بورسی در طی سال‌های ۱۳۸۶ الی ۱۳۸۹ با استفاده از الگوی رگرسیون چند متغیره پرداختند. نتایج نشان داد که بین قابلیت مقایسه و آگاهی‌بخشی قیمت سهام رابطه مثبتی وجود ندارد.

زلّی، افلاطونی و خزایی (۱۳۹۶) در پژوهشی عوامل مؤثر بر قابلیت مقایسه در ۱۲۰ شرکت در طی دوره ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۴ را با استفاده از سه معیار سود - بازده، اقلام تعهدی - جریان‌های نقدی عملیاتی و سود - هزینه سهام برای برآورد ارتباط بین خروجی سیستم حسابداری و وقایع اقتصادی بررسی نمودند. نتایج نشان داد که بر اساس معیار اول، اندازه موسسه حسابرسی، دوره تصدی

فرضیه‌های پژوهش

با توجه به مبانی نظری، فرضیه‌های زیر برای این پژوهش تدوین شده است:

فرضیه اول: افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی باعث افزایش ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد می‌شود.

فرضیه دوم: افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی باعث افزایش ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای می‌شود.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی است و از نظر ماهیت، توصیفی - همبستگی، از نظر رویکرد، پس‌رویدادی و براساس ماهیت داده‌ها نیز از نوع کمی است. جهت گردآوری اطلاعات در مورد مبانی نظری و ادبیات پژوهش از روش کتابخانه‌ای و برای گردآوری داده‌های پژوهش نیز از گزارش‌های مالی موجود در وب‌گاه^۱ سازمان بورس اوراق بهادار تهران و همچنین بانک اطلاعاتی ره‌آورد نوین استفاده شد. برای محاسبات مربوط به متغیرها و تجزیه و تحلیل نهایی نیز از نرم‌افزارهای اکسل^۲ و استاتا^۳ نسخه ۱۷ استفاده شده است. در این پژوهش برای بررسی رابطه قابلیت مقایسه با ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای از رویکرد متغیرهای ابزاری و برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای استفاده می‌شود. در پژوهش‌های حسابداری، به دو دلیل از رویکرد متغیرهای ابزاری استفاده می‌شود. اولین مورد این است که حداقل یکی از متغیرهای مستقل مدل، توسط مجموعه‌ای از متغیرهای دیگر،

تبیین شود و بخشی از مقادیر آن متغیر مستقل، از درون مدل رگرسیون و به‌صورت درون‌زا، حاصل گردد. به این مسئله تورش درون‌زایی گفته می‌شود. مورد دوم زمانی است که یک متغیر اثرگذار بر هر دو گروه متغیرهای مستقل و وابسته، در مدل حضور نداشته باشد. در این حالت، تورش متغیر محذوف^۴ رخ می‌دهد. این موارد، به‌وفور در پژوهش‌های حسابداری رخ می‌دهند و برای غلبه بر آنها می‌توان از رویکرد متغیرهای ابزاری استفاده کرد (Larcker & Rusticus, 2010).

در پژوهش حاضر، متغیر مستقل قابلیت مقایسه، از عوامل متعددی تأثیر می‌پذیرد. در این حالت به واسطه نقض یکی از فروض کلاسیک رگرسیون چندگانه، مبنی بر عدم وجود همبستگی بین جمله خطای مدل و متغیرهای مستقل، برآوردگر حداقل مربعات معمولی دیگر سازگار نیست و نمی‌توان به پارامترهای برآوردی آن اتکا کرد. لذا برای غلبه بر تورش درون‌زایی در این پژوهش از رویکرد متغیرهای ابزاری و برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای استفاده می‌شود. در پژوهش‌های پیشین مانند رحمانی و قشقایی (۱۳۹۶)، شکری دوغ‌آبادی و مرادی (۱۳۹۸) و مهرورز و مرفوع (۱۳۹۵) که در زمینه قابلیت مقایسه انجام گردیده به امکان ایجاد تورش درون‌زایی اشاره نشده و در آنها از رویکرد حداقل مربعات معمولی استفاده شده است.

جامعه آماری و نمونه پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بازار اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۹ است. با استفاده از روش نمونه‌گیری حذفی منظم و با اعمال شرایط

1. Website

2. Excel

3. Stata

4. Omitted Variables Bias

برای اندازه‌گیری ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد به استناد پژوهش کیم و همکاران، ماسولیس، وانگ و ژی، صفری گرایلی و دهقان (۱۳۹۶) و حسن‌پور و صفری گرایلی (۱۳۹۸)، از مدل ارائه شده توسط فالکندر و وانگ که در آن بازده غیرعادی سهام بر روی تغییرات وجه نقد و سایر متغیرهای کنترلی مؤثر بر آن رگرس می‌شود استفاده شده است (Kim et al, 2021; Masulis, Wang & Xie, 2009; Faulkender & Wang, 2006) که به شرح مدل (۱) می‌باشد:

$$\begin{aligned} AbRet_{it} = & \beta_0 + \beta_1 \Delta Cash_{it} + \beta_2 Institutions_{it} \\ & + \beta_3 Institutions_{it} \times \Delta Cash_{it} \\ & + \beta_4 Cash_{it} + \beta_5 Cash_{it} \times \Delta Cash_{it} \\ & + \beta_6 Leverage_{it} + \beta_7 Leverage_{it} \\ & \times \Delta Cash_{it} + \beta_8 \Delta Earnings_{it} \\ & + \beta_9 \Delta NCA_{it} + \beta_{10} \Delta Interest_{it} \\ & + \beta_{11} \Delta Dividend_{it} \\ & + \beta_{12} NetFinancing_{it} + In_k + Yr_t \\ & + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad (1) \text{مدل}$$

در مدل (۱)، $\Delta Cash_{it}$ تغییرات در وجه نقد شرکت i در سال t ، $Institutions_{it}$ مالکیت نهادی شرکت i در سال t ، $Cash_{it}$ وجه نقد شرکت i در سال t ، $Leverage_{it}$ اهرم مالی شرکت i در سال t ، $\Delta Earnings_{it}$ تغییرات در سود خالص شرکت i در سال t ، ΔNCA_{it} تغییر در دارایی‌های غیرنقدی شرکت i در سال t ، $\Delta Interest_{it}$ تغییر در هزینه‌های مالی شرکت i در سال t ، $\Delta Dividend_{it}$ تغییر در سود سهام شرکت i در سال t ، $NetFinancing_{it}$ خالص تأمین مالی شرکت i در سال t ، Yr_t برای کنترل اثرات ثابت سال، In_k برای کنترل اثرات ثابت صنعت در مدل بکار گرفته می‌شود و ε_{it} جزء خطای مدل رگرسیون شرکت i در سال t می‌باشد. $AbRet_{it}$ نیز بازده غیرعادی سهام شرکت i در سال

زیر شرکت‌هایی که این شرایط را نداشتند، از نمونه آماری این پژوهش کنار گذاشته شده‌اند:

۱. چون برای محاسبه معیار قابلیت مقایسه به داده‌های ۸ نیمسال (۴ سال) قبل نیاز می‌باشد، از داده‌های سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹ استفاده شده است. بنابراین شرکت باید قبل از سال ۱۳۸۹ در بازار اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشد و نام آن تا پایان سال ۱۳۹۹ از فهرست شرکت‌های یاد شده حذف نشده باشد.
۲. شرکت‌ها در طول قلمرو زمانی پژوهش، تغییر سال مالی نداشته باشند.

۳. به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه، سال مالی شرکت‌ها منتهی به پایان اسفند ماه باشد و دارای صورت‌های مالی شش‌ماهه نیز باشند.
۴. جزء شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، بانکها، بیمه‌ها و لیزینگ نباشند.
۵. طول وقفه انجام معاملات در این شرکت‌ها طی دوره زمانی مذکور بیشتر از شش ماه نباشد.
۶. دستیابی به اطلاعات مورد نیاز شرکت‌ها در طول قلمرو زمانی پژوهش، مقدور باشد.

از آنجا که متغیر قابلیت مقایسه در بین شرکت‌های هر صنعت و جدا از سایر صنایع محاسبه می‌شود؛ لذا پس از اعمال شرایط فوق، تنها صنایعی در نظر گرفته شدند که حداقل پنج شرکت در آنها فعال باشند. در نهایت با توجه به اعمال محدودیت‌ها، ۱۲۲ شرکت (۹۷۶ مشاهده) در یازده صنعت به عنوان نمونه انتخاب گردید.

متغیرهای پژوهش

متغیرهای وابسته

ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد

ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای

جهت سنجش این متغیر به استناد پژوهش کیم و همکاران (۲۰۲۱) و ماسولیس و همکاران (۲۰۰۹) از الگویی مشابه الگوی سنجش ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد که در آن بازده غیرعادی سهام بر روی تغییرات مخارج سرمایه‌ای و سایر متغیرهای کنترلی مؤثر بر آن رگرس می‌شود استفاده شده است که به شرح مدل (۲) می‌باشد:

$$\begin{aligned} \text{AbRet}_{it} &= \beta_0 + \beta_1 \Delta \text{Capex}_{it} \\ &+ \beta_2 \text{Institutions}_{it} \\ &+ \beta_3 \text{Institutions}_{it} \times \Delta \text{Capex}_{it} \\ &+ \beta_4 \text{Capex}_{it} + \beta_5 \text{Leverage}_{it} \\ &+ \beta_6 \Delta \text{Earnings}_{it} + \beta_7 \Delta \text{NCA}_{it} \\ &+ \beta_8 \Delta \text{Interest}_{it} + \beta_9 \Delta \text{Dividend}_{it} \\ &+ \beta_{10} \text{NetFinancing}_{it} + \text{In}_k + \text{Yr}_t \\ &+ \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{مدل (۲)}$$

که در آن ΔCapex_{it} نشان‌دهنده تغییر مخارج سرمایه‌ای شرکت i در سال t ، Capex_{it} مخارج سرمایه‌ای شرکت i در سال t و سایر متغیرها همانند متغیرهای مدل (۱) می‌باشند. در مدل (۲) ضریب متغیر ΔCapex_{it} (β_1) تغییر در ارزش بازار سهام به ازای یک ریال افزایش در مخارج سرمایه‌ای شرکت را نشان می‌دهد که همان ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای یا به عبارت دیگر، برآوردی تجربی از ارزش بازار یک ریال اضافی در مخارج سرمایه‌ای است.

متغیر مستقل

متغیر مستقل این پژوهش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی می‌باشد که به پیروی از پژوهش فروغی و قاسم‌زاد (۱۳۹۴)، برای اندازه‌گیری آن از معیار دی‌فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) استفاده شده است. در این معیار از میزان همبستگی سود - بازده یک زوج شرکت یک صنعت خاص استفاده

می‌باشد و به پیروی از پژوهش حجازی، ویسی حصار و فاطری (۱۳۹۸)، بازده غیرعادی سهام از تفاوت بازده واقعی شرکت و بازده بازار به شرح رابطه (۱) محاسبه می‌شود:

$$\text{AbRet}_{it} = R_{it} - R_{mt} \quad \text{رابطه (۱)}$$

در رابطه (۱)، R_{it} بازده واقعی سهام شرکت i در دوره t و R_{mt} بازده بازار سهام در دوره t می‌باشد. R_{it} بازده واقعی شرکت، برابر با تغییرات قیمت سهام و مزایای نقدی، سود سهمی و حق تقدم سهام تقسیم بر قیمت سهام در ابتدای دوره است که به شرح رابطه (۲) محاسبه می‌شود:

$$R_{it} = \frac{P_t(1+\alpha+\beta) - (P_{t-1} + C\alpha) + D_t}{P_{t-1} + C\alpha} \quad \text{رابطه (۲)}$$

در رابطه (۲)، P_t قیمت سهام در پایان دوره t ، P_{t-1} نشانگر قیمت سهام در ابتدای دوره t ، D_t سود نقدی پرداختی در سال t ، α درصد افزایش سرمایه از محل مطالبات و آورده نقدی، β درصد افزایش سرمایه از محل اندوخته‌ها و C مبلغ اسمی پرداخت شده توسط سرمایه‌گذار برای افزایش سرمایه از محل مطالبات و آورده نقدی می‌باشد. همچنین برای محاسبه بازده بازار (R_m)، از شاخص قیمت و بازده نقدی بورس اوراق بهادار تهران (TEDPIX) استفاده می‌شود که به شرح رابطه (۳) محاسبه می‌شود:

$$R_m = \frac{\text{TEDPIX}_t - \text{TEDPIX}_{t-1}}{\text{TEDPIX}_{t-1}} \quad \text{رابطه (۳)}$$

شایان ذکر است که در مدل (۱) ضریب متغیر ΔCash_{it} (β_1) تغییر در ارزش بازار سهام به ازای یک ریال افزایش در مانده وجه نقد شرکت را نشان می‌دهد که همان ارزش نهایی نگهداشت وجه نقد یا به عبارت دیگر، برآوردی تجربی از ارزش بازار یک ریال اضافی دارایی‌های نقدی است.

در این روابط $E(Earnings)_{ii,k}$ سود پیش‌بینی شده شرکت i و شش ماهه K با استفاده از ضرایب شرکت i و بازده سهام شرکت i و $E(Earnings)_{ij,k}$ سود پیش‌بینی شده شرکت i و شش ماهه K با استفاده از ضرایب شرکت j و بازده سهام شرکت i می‌باشد. قابلیت مقایسه بین دو شرکت i و j در سال t به شرح رابطه (۶) محاسبه می‌شود:

$$\text{رابطه (۶)} \quad \text{compAcct}_{ij,t} = \frac{-1}{8} \sum_{k=7}^k |E(Earnings)_{ii,k} - E(Earnings)_{ij,k}|$$

مقدار عددی بالاتر برای قابلیت مقایسه که از رابطه فوق محاسبه می‌شود، نشان‌دهنده قابلیت مقایسه بیشتر بین دو شرکت است. به طریق مشابه برای هر سال و هر جفت شرکت i با شرکتهای j عضو یک صنعت؛ معیار قابلیت مقایسه صورت‌های مالی محاسبه گردید. در نهایت میانگین چهار عدد بزرگتر محاسبه شده برای آن، معیار قابلیت مقایسه شرکت i تعریف می‌شود که با compAcct_{ii} نشان داده می‌شود.

متغیرهای ابزاری

دوره تصدی حسابرس
لگاریتم طبیعی تعداد سال‌هایی است که حسابرس، مسئولیت حسابرسی مالی صاحبکار را بر عهده دارد.

اندازه حسابرس

در صورتی که حسابرس شرکت سازمان حسابرسی باشد، عدد یک و اگر توسط سایر مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی حسابرسی شده باشد، عدد صفر به این متغیر اختصاص داده می‌شود.

نوسان بازده داراییها

معادل انحراف معیار بازده دارایی‌ها در سه سال اخیر است.

می‌شود. در این مدل دو شرکت زمانی مشابه در نظر گرفته می‌شوند که برای مجموعه‌ای از رویدادهای اقتصادی یکسان (مثل بازده)، گزارش‌های مالی (مثل سود حسابداری) مشابهی ارائه کرده باشند. برای اندازه‌گیری قابلیت مقایسه بین دو شرکت i و j ابتدا برای هر شرکت - سال مدل رگرسیونی به شرح مدل (۳) با استفاده از داده‌های سری زمانی شش ماهه برای دوره چهارساله اخیر منتهی به پایان سال t برآورد می‌شود:

$$\text{مدل (۳)} \quad \text{Earnings}_{i,k} = \alpha_{i,t} + \beta_{i,t} \text{Return}_{i,k} + \varepsilon_{i,k}$$

که در آن $\text{Earnings}_{i,k}$ سود خالص شرکت i در شش ماهه k تقسیم بر ارزش بازار سهام شرکت در ابتدای شش ماهه و $\text{Return}_{i,k}$ بازده سهام شرکت i در شش ماهه k می‌باشد. ضرایب برآورد شده از مدل (۳) برای هر شرکت - سال، معیاری از عملیات حسابداری آن شرکت است؛ یعنی α_i و β_i نشان‌دهنده عملیات حسابداری شرکت i و α_j و β_j نیز معرف عملیات حسابداری شرکت j است. شباهت بین عملیات حسابداری دو شرکت، میزان قابلیت مقایسه بین دو شرکت را نشان می‌دهد. به منظور برآورد تفاوت بین عملیات حسابداری دو شرکت i و j از مفهوم قابلیت مقایسه (ارائه گزارش‌های مشابه درباره مجموعه‌ای از رویدادهای مشابه) استفاده می‌شود. از این رو؛ در هر سال از طریق روابط (۴) و (۵) سود شرکت i به طور جداگانه یکبار با ضرایب خود شرکت i و یکبار با ضرایب شرکت j ، اما با بازده شرکت i (رویداد مشابه) برای دوره زمانی مشابه با دوره زمانی مدل (۱) پیش‌بینی می‌شود:

$$\text{رابطه (۴)} \quad \text{E(Earnings)}_{ii,k} = \hat{\alpha}_i + \hat{\beta}_i \text{Return}_{i,k}$$

$$\text{رابطه (۵)} \quad \text{E(Earnings)}_{ij,k} = \hat{\alpha}_j + \hat{\beta}_j \text{Return}_{i,k}$$

تخصیص اعضای کمیته حسابرسی

از نسبت اعضای کمیته حسابرسی دارای تخصص مالی و حسابداری به کل اعضای این کمیته محاسبه می‌شود.

اندازه کمیته حسابرسی

اندازه کمیته حسابرسی بیانگر تعداد کل اعضای کمیته حسابرسی است.

استقلال کمیته حسابرسی

از نسبت اعضای مستقل کمیته به تعداد کل اعضای کمیته حسابرسی محاسبه می‌شود.

استقلال هیئت مدیره

از نسبت تعداد اعضای غیرموظف (مستقل) هیئت مدیره به تعداد کل اعضای هیئت مدیره محاسبه می‌شود.

مدیریت سود

برای اندازه‌گیری اقلام تعهدی اختیاری به عنوان شاخص مدیریت سود از مدل کازنیک (۱۹۹۹)، به شرح مدل (۴) استفاده شده است:

$$\text{مدل (۴)} \quad \frac{TA_{i,t}}{A_{i,t-1}} = \beta_0 \left[\frac{1}{A_{i,t-1}} \right] + \beta_1 \left[\frac{\Delta \text{REV}_{i,t} - \Delta \text{REC}_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right] + \beta_2 \left[\frac{\text{PPE}_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right] + \beta_3 \left[\frac{\Delta \text{CFO}_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right] + \varepsilon_{it}$$

در این مدل $A_{i,t-1}$ جمع دارایی‌های شرکت i در ابتدای سال، $\Delta \text{REV}_{i,t}$ تغییرات درآمد فروش شرکت i در هر سال نسبت به سال قبل، $\Delta \text{REC}_{i,t}$ تغییرات حساب‌های دریافتی شرکت i در هر سال نسبت به سال قبل، $\text{PPE}_{i,t}$ اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات شرکت i در سال t ، $\Delta \text{CFO}_{i,t}$ تغییرات جریان‌های نقدی شرکت i در هر سال نسبت به سال قبل و ε_{it} بیانگر خطای مدل رگرسیون برای شرکت i در سال t می‌باشد. همچنین $TA_{i,t}$ کل

اقلام تعهدی شرکت i در سال t است که از رابطه (۷) محاسبه می‌شود.

$$\text{رابطه (۷)} \quad TA_{i,t} = \Delta CA_{i,t} - \Delta CL_{i,t} - \Delta \text{CASH}_{i,t} + \Delta \text{STD}_{i,t} - \text{DEP}_{i,t}$$

در این رابطه $\Delta CA_{i,t}$ تغییرات درارایی‌های جاری شرکت i در هر سال نسبت به سال قبل، $\Delta LC_{i,t}$ تغییرات بدهی‌های جاری شرکت i در هر سال نسبت به سال قبل، $\Delta \text{CASH}_{i,t}$ تغییرات وجه نقد شرکت i در هر سال نسبت به سال قبل، $\Delta \text{STD}_{i,t}$ تغییرات حصة جاری بدهی‌های بلندمدت شرکت i در هر سال نسبت به سال قبل و $\text{DEP}_{i,t}$ هزینه استهلاك دارایی‌های ثابت و نامشهود شرکت i در سال t می‌باشد.

پس از برآورد مدل (۴)، مقادیر خطای مدل (ε_{it}) نیز بدست می‌آید که بیانگر اقلام تعهدی اختیاری و شاخص مدیریت سود است.

متغیرهای کنترلی

مالکیت نهادی

سرمایه‌گذاران نهادی، سرمایه‌گذاران بزرگ نظیر بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و غیره هستند که که حجم بزرگی از عملیات آنها به معامله سهامشان برمی‌گردد. علاوه بر این مطابق با تعریف بند ۲۷ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، از سرمایه‌گذاران نهادی، هر شخص حقیقی یا حقوقی که بیش از ۵ درصد و یا بیش از ۵ میلیارد ریال از ارزش اسمی اوراق بهادار در دست انتشار را خریداری کند نیز جزء این گروه از سرمایه‌گذاران محسوب می‌شوند. لذا با بررسی یادداشت‌های همراه در صورت‌های مالی، درصد مالکیت این سرمایه‌گذاران مشخص می‌شود (فخاری و طاهری، ۱۳۸۹).

وجه نقد

نشان‌دهنده وجه نقد شرکت می‌باشد و با ارزش بازار سهام شرکت در ابتدای دوره تعدیل می‌شود.

مخارج سرمایه‌ای

از تفاوت دارایی‌های ثابت انتهای دوره از ابتدای دوره به علاوه استهلاک محاسبه شده و با ارزش بازار سهام شرکت در ابتدای دوره تعدیل می‌شود.

اهرم مالی شرکت

اهرم مالی شرکت که از تقسیم کل بدهی‌ها بر ارزش دفتری دارایی‌ها محاسبه می‌گردد.

تغییر در سود خالص شرکت

نشان‌دهنده تغییر در سود خالص شرکت در سال جاری نسبت به سال قبل می‌باشد و با ارزش بازار سهام شرکت در ابتدای دوره تعدیل می‌شود.

تغییر در داراییهای غیر نقدی

تغییر در دارایی‌های غیر نقدی (کل دارایی‌ها صرفنظر از دارایی‌های نقدی) شرکت در سال جاری نسبت به سال قبل می‌باشد و با ارزش بازار سهام شرکت در ابتدای دوره تعدیل می‌شود.

تغییر در هزینه مالی

نشان‌دهنده تغییر در هزینه مالی (بهره) شرکت در سال جاری نسبت به سال قبل می‌باشد و با ارزش بازار سهام شرکت در ابتدای دوره تعدیل می‌شود (حجازی و همکاران، ۱۳۹۸).

تغییر در سود نقدی پرداختی سهام

نشان‌دهنده تغییر در سود نقدی پرداختی به سهامداران شرکت در سال جاری نسبت به سال قبل می‌باشد و با ارزش بازار سهام شرکت در ابتدای دوره تعدیل می‌شود.

خالص تأمین مالی

یک متغیر مجازی است که اگر شرکت در سال جاری سهام جدید منتشر کرده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر به آن اختصاص داده می‌شود.

مدل‌های پژوهش

به منظور آزمون فرضیه اول به پیروی از پژوهش کیم و همکاران (۲۰۲۱) از مدل (۵) که بسط یافته مدل فالکندر و وانگ (۲۰۰۶) می‌باشد، استفاده شده است:

$$\begin{aligned} \text{Ab Re t}_{it} = & \beta_0 + \beta_1 \text{CompAcct}_{it} \\ & + \beta_2 \Delta \text{Cash}_{it} + \beta_3 \text{CompAcct}_{it} \\ & \times \Delta \text{Cash}_{it} + \beta_4 \text{Institutions}_{it} \\ & + \beta_5 \text{Institutions}_{it} \times \Delta \text{Cash}_{it} \\ & + \beta_6 \text{Cash}_{it} + \beta_7 \text{Cash}_{it} \times \Delta \text{Cash}_{it} \\ & + \beta_8 \text{Leverage}_{it} + \beta_9 \text{Leverage}_{it} \\ & \times \Delta \text{Cash}_{it} + \beta_{10} \Delta \text{Earnings}_{it} \\ & + \beta_{11} \Delta \text{NCA}_{it} + \beta_{12} \Delta \text{Interest}_{it} \\ & + \beta_{13} \Delta \text{Dividend}_{it} \\ & + \beta_{14} \text{NetFinancing}_{it} + \text{In}_k + \text{Yr}_t \\ & + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{مدل (۵)}$$

که در آن CompAcct_{it} قابلیت مقایسه صورت‌های مالی شرکت i در سال t می‌باشد. شرح سایر متغیرها همانند متغیرهای مدل (۱) می‌باشند.

همانطور که در مقدمه بیان شد، متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی در مدل (۵)، متغیری درون‌زا می‌باشد. در صورتی که در پژوهش‌های پیشین، به مسئله درون‌زایی این متغیر پرداخته نشده است. لذا، این پژوهش به بررسی رابطه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای با در نظر گرفتن مسئله درون‌زایی می‌پردازد. به این منظور برای برآورد مدل (۵) از رویکرد متغیرهای ابزاری و برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای استفاده شده است. در این روش یک فرآیند دومرحله‌ای انجام

درون‌زا باشند. به این ویژگی متغیرهای ابزاری، ویژگی ارتباط گفته می‌شود (افلاطونی، ۱۳۹۵). به منظور یافتن متغیرهای ابزاری مناسبی که دو ویژگی فوق را به طور همزمان داشته باشند، به پژوهش‌های پیشین مراجعه شده و بر اساس ادبیات موجود، متغیرهایی که تأثیر معنی‌داری بر قابلیت مقایسه داشته‌اند، به عنوان کاندیدای متغیر ابزاری انتخاب شده‌اند. سپس با استفاده از آزمون‌های آماری موجود به بررسی ویژگی‌های اعتبار و ارتباط در این متغیرها پرداخته شده است. بر اساس پژوهش‌های زلّی و همکاران (۱۳۹۶)، حاجیه و آزادزاده (۱۳۹۸) و نبات‌دوست باغمیشه و محمدزاده (۱۳۹۵)، متغیرهای اندازه حسابرس، دوره تصدی حسابرس، نوسان بازده دارایی‌ها، مدیریت سود، اندازه کمیته حسابرسی، تخصص اعضای کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و استقلال هیأت مدیره به عنوان متغیرهای ابزاری در پژوهش حاضر استفاده شده‌اند.

در مدل (۷) در صورتی قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد را افزایش می‌دهد که ضریب β_3 مثبت و معنادار باشد. مثبت و معنادار بودن ضریب β_3 بیانگر تأیید فرضیه اول می‌باشد.

به منظور آزمون فرضیه دوم به پیروی از پژوهش کیم و همکاران (۲۰۲۱) از مدل (۸) که بسط یافته مدل فالکندر و وانگ (۲۰۰۶) می‌باشد، استفاده شده است:

می‌شود. در مرحله اول، مدل (۶) که به آن رگرسیون مرحله اول^۱ یا مدل خلاصه شده^۲ می‌گویند، برآورد می‌شود. در مرحله دوم، مدل (۷) با در نظر گرفتن نتایج حاصل از برآورد مدل (۶) برآورد می‌شود. با توجه به اینکه مدل‌های (۶) و (۷) به طور همزمان برآورد می‌شوند، رویکرد متغیرهای ابزاری را حالت خاصی از معادلات همزمان در نظر می‌گیرند.

$$\begin{aligned} \text{CompAcct}_{it} &= \alpha_0 + \sum_{j=1}^{11} \alpha_j \text{Controls}_{it,j} + \sum_{j=12}^{19} \alpha_j \text{Instruments}_{it,j} + \ln_k + Yr_t + u_{it} \\ \text{Ab Re } t_{it} &= \beta_0 + \beta_1 \text{CompAcct}_{it} + \beta_2 \Delta \text{Cash}_{it} + \beta_3 \text{CompAcct}_{it} \times \Delta \text{Cash}_{it} + \sum_{j=4}^{14} \beta_j \text{Controls}_{it,j} + \ln_k + Yr_t + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{مدل (۶)}$$

در مدل‌های (۶) و (۷) منظور از Controls متغیرهای کنترلی مدل (۵) و منظور از Instruments

در مدل (۶) متغیرهای ابزاری مورد استفاده در روش رگرسیون حداقل مربعات دومرحله‌ای می‌باشد. شایان ذکر است که متغیرهای ابزاری در این رویکرد باید دو ویژگی مهم داشته باشند. اول اینکه متغیرهای ابزاری نباید با جمله خطای مدل (۷) همبستگی معنی‌داری داشته باشند، که به این ویژگی اعتبار ابزار می‌گویند. دوم اینکه متغیرهای ابزاری باید همبستگی قوی و معنی‌داری با متغیر درون‌زای مدل (در اینجا قابلیت مقایسه) داشته باشند تا بتوانند بیانگر اطلاعات نهفته در متغیر

¹. First-stage regression

². Reduced-form model

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی

نتایج آمار توصیفی در نگاره (۱) و (۲) ارائه شده است. نتایج نشان می‌دهد که میانگین بازده غیرعادی سهام برابر با ۰/۴۴۸ می‌باشد، یعنی نسبت نرخ بازده واقعی سهام به نرخ بازده بازار سهام حدوداً ۴۵ درصد است. میانگین قابلیت مقایسه برابر با ۰/۲۶- است که بیشتر از مقادیر گزارش شده در پژوهش‌های کیم و همکاران (۲۰۲۱)، چن، هارفورد و لین (۲۰۱۵) و اسلام (۲۰۱۸) می‌باشد (Chen, Kim et al., 2021; Islam, 2018; Harford, & Lin, 2015). این موضوع بیانگر این است که صورت‌های مالی شرکت‌های نمونه در این پژوهش، از قابلیت مقایسه بالاتری برخوردارند. همچنین اختلاف اطلاعات حسابداری شرکت‌های یک صنعت با یکدیگر به طور متوسط ۲/۶ درصد است و حدود ۹۷/۴ درصد شرکت‌های نمونه از روش‌های یکسانی استفاده می‌کنند. براساس مدل اندازه‌گیری دی‌فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) متغیر قابلیت مقایسه حداکثر صفر می‌باشد و در غیر این صورت بایستی منفی باشد. مقدار بزرگتر این معیار، نشانگر قابلیت مقایسه بالاتر است. حداقل و حداکثر قابلیت مقایسه نیز به ترتیب برابر با ۰/۲۰۳- و ۰/۰۰۲- می‌باشد. مقدار مثبت میانگین تغییرات وجه نقد (۰/۰۱۴) حاکی از آن است که میزان نگهداشت وجه نقد در حال افزایش است. میانگین درصد سهام در اختیار سهامداران نهادی حدود ۷۰ درصد است. متوسط اهرم مالی شرکت‌های نمونه برابر با ۰/۵۶۰ می‌باشد. به عبارت دیگر ۵۶ درصد از دارایی‌ها از طریق استقراض تأمین شده است. میانگین تغییر در سود و تغییر دارایی‌های غیرنقدی نشان‌دهنده روند رو به

$$\begin{aligned} \text{Ab Re } t_{it} = & \beta_0 + \beta_1 \text{CompAcct}_{it} \\ & + \beta_2 \Delta \text{Capex}_{it} \\ & + \beta_3 \text{CompAcct}_{it} \\ & \times \Delta \text{Capex}_{it} \\ & + \beta_4 \text{Institutions}_{it} \\ & + \beta_5 \text{Institutions}_{it} \\ & \times \Delta \text{Capex}_{it} \\ & + \beta_6 \text{Capex}_{it} \\ & + \beta_7 \text{Leverage}_{it} \\ & + \beta_8 \Delta \text{Earnings}_{it} \\ & + \beta_9 \Delta \text{NCA}_{it} \\ & + \beta_{10} \Delta \text{Interest}_{it} \\ & + \beta_{11} \Delta \text{Dividend}_{it} \\ & + \beta_{12} \text{NetFinancing}_{it} \\ & + \text{In}_k + \text{Yr}_t + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{مدل (۸)}$$

شرح سایر متغیرها همانند متغیرهای مدل (۱) و (۲) می‌باشند.

بر اساس آنچه در آزمون فرضیه اول پژوهش بیان شد، در آزمون فرضیه دوم نیز با استفاده از رویکرد متغیرهای ابزاری و برآوردگر حداقل مربعات دو مرحله‌ای، مدل‌های (۹) و (۱۰) به طور همزمان برازش می‌شوند.

$$\begin{aligned} \text{CompAcct}_{it} & \quad \text{مدل (۹)} \\ = & \alpha_0 \\ & + \sum_{j=1}^{17} \alpha_j \text{Controls}_{it,j} \\ & + \sum_{j=10}^{17} \alpha_j \text{Instruments}_{it,j} + \text{In}_k + \text{Yr}_t \\ & + u_{it} \\ \text{Ab Re } t_{it} & \\ = & \beta_0 + \beta_1 \text{CompAcct}_{it} \\ & + \beta_2 \Delta \text{Capex}_{it} + \beta_3 \text{CompAcct}_{it} \\ & \times \Delta \text{Capex}_{it} \\ & + \sum_{j=4}^{12} \beta_j \text{Controls}_{it,j} + \text{In}_k + \text{Yr}_t \\ & + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{مدل (۱۰)}$$

در مدل (۱۰) در صورتی قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای را افزایش می‌دهد که ضریب β_3 مثبت و معنادار باشد. مثبت و معنادار بودن ضریب β_3 بیانگر تأیید فرضیه دوم می‌باشد.

اعضای کمیته‌های حسابرسی دارای تخصص مالی و حسابداری می‌باشند. میانگین نوسان بازده دارایی‌ها نیز ۶/۷ درصد است. انحراف معیار بازده غیرعادی سهام ۱/۷۰۵ و قابلیت مقایسه ۰/۰۲۹ می‌باشد که بیانگر این است که بازده غیرعادی سهام، بیشترین و قابلیت مقایسه، کمترین پراکندگی را دارند.

رشد سود و جمع دارایی‌های شرکت طی دوره زمانی می‌باشد. همچنین میانگین دوره تصدی حسابرس ۰/۹۵۹ و حسابرسی ۱۷/۶ درصد از شرکت‌های نمونه، توسط سازمان حسابرسی انجام شده است و به‌طور میانگین کمیته‌های حسابرسی این شرکت‌ها دارای ۲/۸۴ عضو و حدود ۶۷ درصد

نگاره ۱. آمار توصیفی متغیرها

متغیر	نماد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
بازده غیرعادی سهام	AbRet	۰/۴۸۸	۱/۷۰۵	-۲/۰۵۰	۲۲/۳۱۸
قابلیت مقایسه صورت‌های مالی	CompAcct	-۰/۰۲۶	۰/۰۲۹	-۰/۰۲۳	-۰/۰۰۲
تغییرات وجه نقد	Δcash	۰/۰۱۴	۰/۰۷۳	-۰/۴۲۶	۰/۸۲۶
تغییرات مخارج سرمایه‌ای	Δcapex	۰/۰۴۷	۰/۳۵۰	-۱/۷۰۶	۳/۹۵۲
مالکیت نهادی	Institutions	۶۹/۹۹۳	۱۹/۶۲۸	۰/۰۰۰	۱۰۰
وجه نقد	Cash	۰/۰۴۹	۰/۰۷۸	۰/۰۰۰	۱/۱۲۷
مخارج سرمایه‌ای	Capex	۰/۰۶۳	۰/۱۶۳	-۱/۸۳۷	۱/۷۲۶
اهرم مالی	Leverage	۰/۵۶۰	۰/۲۰۱	۰/۰۳۱	۱/۵۶۵
تغییرات در سود خالص	Δearnings	۰/۰۵۷	۰/۲۱۱	-۲/۰۴۰	۱/۳۷۴
تغییرات در دارایی‌های غیرنقدی	ΔNCA	۰/۲۶۳	۰/۴۹۱	-۲/۷۸۵	۷/۰۵۶
تغییرات در هزینه‌های مالی	Δinterest	۰/۰۰۶	۰/۰۶۹	-۱/۶۲۲	۰/۶۴۷
تغییرات در سود نقدی پرداختی	Δdividend	۰/۰۰۷	۰/۰۴۹	-۰/۲۴۰	۰/۲۸۶
دوره تصدی حسابرس	Aud_Tenure	۰/۹۵۹	۰/۷۹۵	۰/۰۰۰	۲/۹۴۴
نوسان بازده دارایی‌ها	Rvol	۰/۰۶۷	۰/۰۵۷	۰/۰۰۰	۰/۴۰۸
مدیریت سود	EM	۰/۰۰۰	۰/۱۹۰	-۰/۸۳۴	۱/۷۸۵
اندازه کمیته حسابرسی	Ac_Size	۲/۸۴۰	۰/۹۱۰	۰	۵
تخصص اعضای کمیته حسابرسی	Ac_Exp	۰/۶۶۹	۰/۳۱۷	۰/۰۰۰	۱
استقلال کمیته حسابرسی	Ac_Ind	۰/۶۶۱	۰/۲۵۸	۰/۰۰۰	۱
استقلال هیات مدیره	Bd_Ind	۰/۶۵۷	۰/۸۸۱	۰/۰۰۰	۱

منبع: یافته‌های پژوهش

نگاره ۲. توزیع فراوانی متغیرهای دوجویی

متغیر	نماد	تعداد شرکت	درصد
		صفر	یک
خالص تأمین مالی	NetFinancing	۲۷۰	۰/۲۷۷
اندازه حسابرس	Aud_Size	۱۷۲	۰/۱۷۶

منبع: یافته‌های پژوهش

نتایج برآورد مدل‌های پژوهش

مدل‌های (۶) و (۷) با روش حداقل مربعات دومرحله‌ای بهره گرفته شده است. نتایج برآورد این سیستم معادلات با رویکرد متغیرهای ابزاری در نگاره (۳) آمده است:

برای آزمون فرضیه اول پژوهش مبنی بر تأثیر مثبت قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد، از برآزش همزمان

نگاره ۳. نتایج برآورد همزمان مدل‌های (۶) و (۷) به روش حداقل مربعات دومرحله‌ای

متغیر	نماد	رگرسیون مرحله اول	رگرسیون اصلی
		ضریب (آماره تی) احتمال	ضریب (آماره تی) احتمال
		آماره تی	آماره تی
قابلیت مقایسه	CompAcct	-	۰/۰۰۷
تغییرات وجه نقد	Δcash	۰/۰۵۰	۰/۱۴۸
قابلیت مقایسه * تغییرات وجه نقد	CompAcct*ΔCash	۰/۰۰۳	۰/۰۰۰
مالکیت نهادی	Institutions	۰/۱۵۹	۰/۰۲۰
مالکیت نهادی * تغییرات وجه نقد	Institutions*ΔCash	۰/۰۵۷۹	۰/۸۹۱
وجه نقد	Cash	۰/۱۶۵	۰/۰۰۰
وجه نقد * تغییرات وجه نقد	Cash*Δcash	۰/۷۸۵	۰/۳۸۶
اهرم مالی	Leverage	۰/۰۳۹	۰/۸۱۴
اهرم مالی * تغییرات وجه نقد	Leverage*ΔCash	۰/۳۸۳	۰/۳۰۲
تغییرات در سود خالص	Δearnings	۰/۹۳۱	۰/۰۰۰
تغییرات در دارایی‌های غیرنقدی	ΔNCA	۰/۳۱۶	۰/۰۰۰
تغییرات در هزینه‌های مالی	Δinterest	۰/۴۱۶	۰/۰۴۱
تغییرات در سود نقدی پرداختی	Δdividend	۰/۴۰۹	۰/۲۱۰
خالص تأمین مالی	NetFinancing	۰/۸۷۴	۰/۰۲۰
دوره تصدی حسابرس	Aud_Tenure	۰/۷۸۹	-
اندازه حسابرس	Aud_Size	۰/۰۹۳	-
نوسان بازده دارایی‌ها	Rvol	۰/۹۶۲	-
مدیریت سود	EM	۰/۶۸۲	-
اندازه کمیته حسابرسی	Ac_Size	۰/۰۰۲	-
تخصیص اعضای کمیته حسابرسی	Ac_Exp	۰/۰۳۱	-
استقلال کمیته حسابرسی	Ac_Ind	۰/۸۳۷	-
استقلال هیات مدیره	Bd_Ind	۰/۳۸۳	-
آماره اف فیشر (احتمال آماره)		۲/۸۷	۱۰/۵۵
آماره کای دو سندرسون - وایندمیجر (احتمال آماره)		۲۳/۵۵	۰/۰۰۲
آزمون اعتبار ابزار سارگان (احتمال آماره)		۶/۸۳۶	۰/۴۴۶
آزمون درون‌زایی دوربین - وو - هاسمن (احتمال آماره)		۴/۶۴۴	۰/۰۳۱

منبع: یافته‌های پژوهش

است. مثبت و معنی‌دار بودن ضریب متغیر ضریبی قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و تغییرات وجه

در نگاره (۳) نتایج برآورد رگرسیون مرحله اول (مدل ۶) و رگرسیون اصلی (مدل ۷) گزارش شده

متغیر قابلیت مقایسه و جمله خطای مدل (۵) مورد بررسی قرار می‌گیرد. در صورتی که همبستگی معنی‌داری بین این دو وجود داشته باشد، متغیر قابلیت مقایسه را متغیری درون‌زا می‌نامند و در این شرایط برآوردگر حداقل مربعات معمولی ناکارا می‌باشد و استفاده از رویکرد متغیرهای ابزاری و برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای برای تخمین مدل (۵) قابل توجیه است.

در پژوهش حاضر، بنا به نتایج بدست آمده در نگاره (۳)، آماره کای دو (۴/۶۴۴) در سطح ۵ درصد معنی‌دار است و درون‌زایی متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی مورد تأیید می‌باشد.

برای آزمون فرضیه دوم پژوهش مبنی بر تأثیر مثبت قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای، از برازش همزمان مدل‌های (۹) و (۱۰) با روش حداقل مربعات دومرحله‌ای بهره گرفته شده است. نتایج برآورد این سیستم معادلات با رویکرد متغیرهای ابزاری در نگاره (۴) آمده است:

نقد $CompAcct*\Delta Cash$ (۳/۳۳۷) در مدل رگرسیون اصلی، نشان می‌دهد که افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی باعث افزایش ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد می‌شود. در نتیجه فرضیه اول پژوهش تأیید می‌شود.

آماره اف فیشر (۲/۸۷) و آماره کای دو سندرسون - وایندمیجر (۲۳/۵۵) بدان معناست که بین متغیرهای ابزاری و متغیر درون‌زای مدل (قابلیت مقایسه صورت‌های مالی) رابطه قوی وجود دارد. به عبارت دیگر متغیرهای ابزاری از ویژگی ارتباط برخوردارند. از آزمون سارگان برای بررسی اعتبار متغیرهای ابزاری استفاده شده است. با توجه به عدم معنی‌داری آماره کای دو (۶/۸۳۶) آزمون سارگان، فرض بیانگر عدم همبستگی بین ابزارها و متغیر درون‌زای مدل رد نمی‌شود و متغیرهای ابزاری از اعتبار لازم برخوردارند. همچنین برای بررسی و اثبات درون‌زایی متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، از آزمون دوربین - وو- هاسمن استفاده شده است. در این آزمون، همبستگی بین

نگاره ۴. نتایج برآورد همزمان مدل‌های (۹) و (۱۰) به روش حداقل مربعات دومرحله‌ای

متغیر	نماد	رگرسیون مرحله اول	رگرسیون اصلی
		ضریب (آماره تی) احتمال آماره تی	ضریب (آماره تی) احتمال آماره تی
قابلیت مقایسه	CompAcct	-	۰/۲۲۱ (۱/۹۹) ۰/۰۴۶
تغییرات مخارج سرمایه‌ای	$\Delta capex$	۰/۱۰۷ (۱/۶۱) ۰/۰۰۶	۰/۷۲۵ (-۰/۳۵) -۰/۳۱۴
قابلیت مقایسه * تغییرات مخارج سرمایه‌ای	$CompAcct*\Delta capex$	۰/۰۲۱ (۲/۳۱) ۰/۰۵۶	۰/۰۰۰ (۴/۲۹) ۷/۸۶۳
مالکیت نهادی	Institutions	۰/۱۵۴ (۱/۴۳) ۰/۰۰۰	۰/۱۱۷ (-۱/۵۷) -۰/۰۱۱
مالکیت نهادی * تغییرات مخارج سرمایه‌ای	$Institutions*\Delta capex$	۰/۴۴۲ (-۰/۷۷) ۰/۰۰۰	۰/۲۹۱ (۱/۰۶) ۰/۰۱۲
مخارج سرمایه‌ای	Capex	۰/۲۱۷ (۱/۲۴) ۰/۰۰۲	۰/۰۰۰ (۳/۸۴) ۱/۸۰۹
اهرم مالی	Leverage	۰/۰۴۰ (۲/۰۶) ۰/۰۰۴	۰/۵۶۵ (۰/۵۷) ۰/۳۲۲
تغییرات در سود خالص	$\Delta earnings$	۰/۶۸۴ (۰/۴۱) ۰/۰۰۰	۰/۰۰۰ (۴/۸۵) ۱/۶۰۶
تغییرات در دارایی‌های غیرنقدی	ΔNCA	-۰/۰۰۱ (-۱/۰۸) ۰/۲۷۸	۰/۰۰۲ (۳/۱۲) ۰/۶۷۰
تغییرات در هزینه‌های مالی	$\Delta interest$	۰/۲۸۰ (۱/۰۸) ۰/۰۰۴	۰/۰۰۴ (-۲/۹۱) -۳/۱۰۰

رگرسیون اصلی		رگرسیون مرحله اول		نماد	متغیر
احتمال آماره تی	ضریب (آماره تی)	احتمال آماره تی	ضریب (آماره تی)		
۰/۱۶۴	۱/۶۵۵ (۱/۳۹)	۰/۴۹۷	۰/۰۰۳ (۰/۶۸)	Δ dividend	تغییرات در سود نقدی پرداختی
۰/۰۶۸	-۰/۲۵۱ (-۱/۸۳)	۰/۷۶۹	۰/۰۰۰ (۰/۲۹)	NetFinancing	خالص تأمین مالی
-	-	۰/۷۵۸	۰/۰۰۰ (-۰/۳۱)	Aud_Tenure	دوره تصدی حسابرس
-	-	۰/۰۷۷	۰/۰۰۳ (۱/۷۷)	Aud_Size	اندازه حسابرس
-	-	۰/۸۸۷	۰/۰۰۰ (-۰/۱۴)	Rvol	نوسان بازده دارایی‌ها
-	-	۰/۶۷۷	۰/۰۰۰ (۰/۴۲)	EM	مدیریت سود
-	-	۰/۰۰۰	-۰/۰۰۲ (-۳/۵۳)	Ac_Size	اندازه کمیته حسابرسی
-	-	۰/۰۴۰	۰/۰۰۲ (۲/۰۶)	Ac_Exp	تخصص اعضای کمیته حسابرسی
-	-	۰/۸۶۸	۰/۰۰۰ (۰/۱۷)	Ac_Ind	استقلال کمیته حسابرسی
-	-	۰/۴۱۷	۰/۰۰۲ (۰/۸۱)	Bd_Ind	استقلال هیات مدیره
	۱۱/۱۵ (۰/۰۰۰)		۳/۱۸ (۰/۰۰۱)		آماره اف فیشر (احتمال آماره)
			۲۶/۰۱ (۰/۰۰۱)		آماره کای دو سندرسون - وایندمیجر (احتمال آماره)
			۵/۹۹۶ (۰/۵۴۰)		آزمون اعتبار ابزار سارگان (احتمال آماره)
			۷/۷۶۰ (۰/۰۰۵)		آزمون درون‌زایی دوربین - وو - هاسمن (احتمال آماره)

منبع: یافته‌های پژوهش

در نگاره (۴) نتایج برآورد رگرسیون مرحله اول (مدل ۹) و رگرسیون اصلی (مدل ۱۰) گزارش شده است. مثبت و معنی‌دار بودن ضریب متغیر ضربی قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و تغییرات مخارج سرمایه‌ای $\text{CompAcct} * \Delta \text{Capex}$ (۷/۸۶۳) در مدل رگرسیون اصلی، نشان می‌دهد که افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی باعث افزایش ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای می‌شود. در نتیجه فرضیه دوم پژوهش تأیید می‌شود.

آماره اف فیشر (۳/۱۸) و آماره کای دو سندرسون - وایندمیجر (۲۶/۰۱) بدان معناست که بین متغیرهای ابزاری و متغیر درون‌زای مدل (قابلیت مقایسه صورت‌های مالی) رابطه قوی وجود دارد. به عبارت دیگر متغیرهای ابزاری از ویژگی ارتباط برخوردارند. از آزمون سارگان برای بررسی

اعتبار متغیرهای ابزاری استفاده شده است. با توجه به عدم معنی‌داری آماره کای دو (۵/۹۹۶) آزمون سارگان، فرض بیانگر عدم همبستگی بین ابزارها و متغیر درون‌زای مدل رد نمی‌شود و متغیرهای ابزاری از اعتبار لازم برخوردارند. همچنین برای بررسی و اثبات درون‌زایی متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، از آزمون دوربین - وو - هاسمن استفاده شده است. در این آزمون، همبستگی بین متغیر قابلیت مقایسه و جمله خطای مدل (۸) مورد بررسی قرار می‌گیرد. در صورتی که همبستگی معنی‌داری بین این دو وجود داشته باشد، متغیر قابلیت مقایسه را متغیری درون‌زا می‌نامند و در این شرایط برآوردگر حداقل مربعات معمولی ناکارا می‌باشد و استفاده از رویکرد متغیرهای ابزاری و

در آزمون فرضیه دوم، نتایج بیانگر وجود رابطه مثبت و معنادار بین قابلیت مقایسه و ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای است. می‌توان ادعا نمود که سرمایه‌گذاران ارزش بیشتری برای مخارج سرمایه‌ای شرکت‌های دارای قابلیت مقایسه بالاتر متصور شده و متعاقب آن ارزش نهایی مخارج سرمایه‌ای افزایش می‌یابد. به عبارتی با افزایش قابلیت مقایسه، ارزش‌گذاری بازار از مخارج سرمایه‌ای شرکت‌ها مثبت است. نتایج رویکرد متغیرهای ابزاری با یافته‌های کیم و همکاران (۲۰۲۱) مطابقت دارد و با نتایج بهنام‌پور و همکاران (۱۴۰۲) مطابقت ندارد.

این پژوهش از این جهت اهمیت دارد که اولین پژوهش داخلی می‌باشد که موضوعی مرتبط با مفهوم قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و ارتباط آن با متغیرهای دیگر را با استفاده از رویکرد متغیرهای ابزاری بررسی نموده و به همین دلیل می‌تواند به گسترش ادبیات مربوط به قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و همچنین ارزش نهایی وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران کمک نماید. پژوهش حاضر به ادبیاتی می‌افزاید که مزایای قابلیت مقایسه را بررسی می‌کند. همانطور که ذکر شد استفاده کارآمد از ذخایر نقدی و تصمیم‌گیری‌های مربوط به مخارج سرمایه‌ای دو موردی است که از طریق آن قابلیت مقایسه سبب افزایش ارزش شرکت می‌شود. این مسئله بیان‌گر نقش مهم قابلیت مقایسه در تسهیل نظارت و بررسی دقیق سرمایه‌گذاران در استفاده مدیران از منابع شرکت است. این پژوهش همچنین به ادبیات مرتبط با ارزش نگهداشت وجوه نقد شرکت کمک می‌کند. از آنجایی که نگهداشت وجوه نقد کاهش ارزش شرکت را به دنبال دارد اما این پژوهش نشان می‌دهد که می‌توان از طریق

برآوردگر حداقل مربعات دومرحله‌ای برای تخمین مدل (۸) قابل توجیه است.

در پژوهش حاضر، بنا به نتایج بدست آمده در نگاره (۴)، آماره کای دو (۷/۷۶۰) در سطح ۱ درصد معنی‌دار است و درون‌زایی متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی مورد تأیید می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش‌هایی که در زمینه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی انجام گردیده به امکان ایجاد تورش درون‌زایی اشاره نشده است. به عبارت دیگر این متغیر را متغیری برون‌زا در نظر گرفته و در آنها از روش حداقل مربعات معمولی استفاده شده است. همانطور که ذکر شد، متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی از متغیرهای دیگری تأثیر می‌پذیرد و با توجه به آزمون‌های آماری انجام شده در پژوهش حاضر، این متغیر درون‌زا می‌باشد و به همین دلیل جهت بررسی تأثیر آن بر ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای، برای غلبه بر تورش درون‌زایی از رویکرد متغیرهای ابزاری (با روش برآورد حداقل مربعات دومرحله‌ای) استفاده شده است.

در آزمون فرضیه اول، نتایج رویکرد متغیرهای ابزاری که در آن بر تورش درون‌زایی غلبه شده، بیانگر وجود رابطه مثبت و معنادار بین قابلیت مقایسه و ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد است. در صورتی که قابلیت مقایسه افزایش یابد، سهامداران برای ذخایر نقدی ارزش بیشتری قائل شده و این موضوع افزایش ارزش نهایی وجوه نقد را به همراه دارد. این نتایج، با یافته‌های کیم و همکاران (۲۰۲۱) و بهنام‌پور و همکاران (۱۴۰۲) مطابقت دارد.

شرکتهای غیربورسی با بکارگیری رویکرد متغیرهای ابزاری بررسی نمایند. دوم اینکه پژوهش‌های مرتبط با موضوع مقایسه‌پذیری بر عوامل تعیین‌کننده و پیامدهای قابلیت مقایسه از دیدگاه سرمایه‌گذاران تمرکز دارد. برای پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود که موارد مرتبط با قابلیت مقایسه برای سایر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی مانند بستانکاران و اعتباردهندگان بررسی شود. همچنین پژوهشگران می‌توانند با بررسی پژوهش‌های جدید، عوامل و متغیرهای اثرگذار بیشتری بر قابلیت مقایسه را شناسایی نموده و از این متغیرها به عنوان متغیر ابزاری در انجام پژوهش‌های خود با بکارگیری رویکرد متغیرهای ابزاری استفاده نمایند.

منابع

افلاطونی، عباس. (۱۳۹۵). *تحلیل آماری در پژوهش‌های مالی و حسابداری با نرم افزار STATA*. انتشارات ترمه.

بهنام‌پور، محمود؛ هاشمی‌دهیچی، مجید؛ و ایزدی‌نیا، ناصر. (۱۴۰۲). *قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و استفاده مدیران از منابع شرکتی. دانش حسابداری*، ۱۱۳-۱۳۵، (۱)۱۴.

DOI: 10.22103/JAK.2022.18709.3639
حاجیها، زهره؛ و آزادزاده، عادل. (۱۳۹۸). *ویژگی‌های کمیته حسابرسی و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی با تأکید بر اندازه موسسه حسابرسی و حاکمیت شرکتی. دانش حسابداری مالی*، ۶(۳)، ۹۵-۱۱۷
DOI:

10.30479/JFAK.2019.9632.2319
حجازی، رضوان؛ ویسی حصار، ثریا؛ و فاطری، علی. (۱۳۹۸). *اثر سهامداران نهادی بر ارتباط بین محافظه‌کاری حسابداری و ارزش نگهداشت وجه*

قابلیت مقایسه صورت‌های مالی کاهش ارزش مربوط به نگهداشت وجوه نقد را کاهش داد. به فعالان در بازار سرمایه و سرمایه‌گذاران توصیه می‌شود که شرکت‌هایی را جهت سرمایه‌گذاری انتخاب نمایند که قابلیت مقایسه بالاتری دارند و مقایسه‌پذیری را به عنوان مؤلفه‌ای تأثیرگذار در مدل‌های مربوط به تصمیم‌گیری خود در نظر بگیرند. همچنین از آنجایی که قابلیت مقایسه سبب افزایش درک سرمایه‌گذاران از اقسام تعهدی می‌شود و این نشانه‌ای از اطلاعات خصوصی و محرمانه شرکت است، به فعالان بازار پیشنهاد می‌گردد که توجه زیادی به قابلیت مقایسه به عنوان یک منبع اطلاعاتی برای کسب مزیت اطلاعاتی داشته باشند. مدیران شرکت‌ها نیز با توجه با نتایج این پژوهش به درجه اهمیت میزان نگهداشت وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای پی برده و از این طریق می‌توانند تصمیم‌هایی اخذ کنند که سبب افزایش ثروت سهامداران و ارزش شرکت شود.

این پژوهش چند پیشنهاد را برای پژوهش‌های آتی متصور می‌کند. پژوهش‌های مرتبط عمده‌تاً ارتباط مقایسه‌پذیری و متغیرهای دیگر را برای شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مورد بررسی قرار داده‌اند. علی‌رغم اینکه قابلیت مقایسه به عنوان یک ویژگی کیفی مهم گزارشگری مالی برای شرکت‌های غیربورسی محسوب می‌شود، تاکنون توجه اندکی به آنها شده است. الزامات گزارشگری مالی آنها با شرکت‌های بورسی تفاوت‌های زیادی دارد و بنابراین، تعمیم یافته‌ها از شرکت‌های بورسی به غیربورسی محدود می‌شود. در نتیجه به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌گردد، تأثیر قابلیت مقایسه بر ارزش نهایی نگهداشت وجوه نقد و مخارج سرمایه‌ای را در

فروغی، داریوش؛ و قاسم زاد، پیمان. (۱۳۹۴). تأثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر ضریب واکنش سودهای آتی. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۲۲(۴)، ۵۰۰-۴۷۹. DOI: 10.22059/ACCTGREV.2016.56248

مهرورز، فاطمه؛ و مرفوع، محمد. (۱۳۹۵). رابطه بین قابلیت مقایسه صورتهای مالی با آگاهی بخشی قیمت سهام در خصوص سودهای آتی. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۳(۴۹)، ۸۳-۱۱۰. <https://doi.org/10.22054/qjma.2016.4195>

نبات دوست باغمیشه، محمد حسین؛ و محمدزاده سالطه، حیدر. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران. *دانش حسابرسی*، ۱۵(۶۲)، ۱۵۹-۱۷۶.

References

- Aflatoni, A. (2016). *Statistical Analysis in Accounting and Finance Using Stata*, Termeh Publishing. [In Persian]
- Bates, T. W., Chang, C. H., & Chi, J. D. (2018). Why has the value of cash increased over time?. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 53(2), 749-787. DOI: <https://DOI.ORG/10.1017/S002210901700117X>
- Behnampour, B., Hashemi Dehchi, M., & Izadinia, N. (2023). Financial statement comparability and managers' use of corporate resources. *Journal of Accounting Knowledge*, 14(1), 113-135. DOI: 10.22103/JAK.2022.18709.3639 [In Persian]
- Bushman, R. M., & Smith, A. J. (2001). Financial accounting information and corporate governance. *Journal of Accounting and Economics*, 32(1-3), 237-333. [https://DOI.ORG/10.1016/S0165-4101\(01\)00027-1](https://DOI.ORG/10.1016/S0165-4101(01)00027-1)
- Campbell, J. L., & Yeung, P. E. (2017). Earnings comparability, accounting similarities, and stock returns: Evidence from peer firms' earnings restatements. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 32(4), 480-509. <https://doi.org/10.1177/0148558X17704105>

نقد. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۱۱(۱)، ۱۰۰-۸۱. DOI: 10.22108/FAR.2019.115164.1391

حسن پور، داود؛ و صفری گرایلی، مهدی. (۱۳۹۸). نقاط ضعف کنترل‌های داخلی و ارزش‌گذاری بازار از نگهداشت وجه نقد. *حسابداری مدیریت*، ۱۲(۴۳)، ۱۷۸-۱۶۷.

خزائی، مهدی؛ زلقی، حسن؛ و افلاطونی، عباس. (۱۳۹۸). تأثیر توانایی مدیریت بر میزان قابلیت مقایسه صورت‌های مالی. *دانش حسابداری*، ۱۰(۲)، ۴۲-۲۱. DOI: 10.22103/JAK.2019.11966.2666

رحمانی، علی؛ و قشقایی، فاطمه. (۱۳۹۶). رابطه قابلیت مقایسه حسابداری و مدیریت سود واقعی و تعهدی. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۲۴(۴)، ۵۵۰-۵۲۷. DOI: 10.22059/ACCTGREV.2018.231579.1007589

زلقی، حسن؛ افلاطونی، عباس؛ و خزائی، مهدی. (۱۳۹۶). عوامل مؤثر بر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی. *حسابداری مالی*، ۹(۳۵)، ۲۵-۱. شکرى دوغ‌آبادی، محمد؛ و مرادی، مهدی. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین قابلیت مقایسه حسابداری و مدیریت سود. *پیشرفت‌های حسابداری*، ۱۱(۱)، ۲۰۰-۱۷۱. DOI: 10.22099/JAA.2019.27654.1656

صفری گرایلی، مهدی؛ و دهقان، فریبا. (۱۳۹۶). کیفیت حسابرسی و ارزش‌گذاری بازار از نگهداشت وجه نقد شرکت‌ها. *حسابداری مدیریت*، ۱۰(۳۲)، ۷۰-۵۹.

فخاری، حسین؛ و طاهری، عصمت‌السادات. (۱۳۸۹). بررسی رابطه سرمایه‌گذاران نهادی و نوسان‌پذیری بازده سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۲(۴)، ۱۷۲-۱۵۹.

- Hassanpour, D., & Safari Gerayli, M. (2019). Internal Control Weaknesses and Market Value of Cash Holdings. *Management Accounting*, 12(43), 167-178. [In Persian]
- Hejazi, R., Weysi Hesar, S., & Fateri, A. (2019). The effect of institutional shareholders on the relationship between accounting conservatism and the value of cash holding. *Financial Accounting Research*, 11(1), 81-100. DOI: 10.22108/FAR.2019.115164.1391 [In Persian]
- Islam, M. N. (2018). *Three Essays on Financial Statement Comparability*. [Doctoral dissertation, The Florida International University]. DOI: 10.25148/etd.FIDC006875
- Khzaei, M., Zalaghi, H., & Aflatooni, A. (2019). Impacts of management ability on of financial statement comparability. *Journal of Accounting Knowledge*, 10(2), 21-42. DOI: 10.22103/JAK.2019.11966.2666 [In Persian]
- Kim, J. B., Li, L., Lu, L. Y., & Yu, Y. (2021). Financial statement comparability and managers' use of corporate resources. *Accounting & Finance*, 61, 1697-1742. <https://doi.org/10.1111/acfi.12642>
- Larcker, D.F., & Rusticus, T. O. (2010). On the use of instrumental variables in accounting research. *Journal of Accounting and Economics*, 49(3), 186-205. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2009.11.004>
- Masulis, R. W., Wang, C., & Xie, F. (2009). Agency problems at dual class companies. *The Journal of Finance*, 64(4), 1697-1727. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2009.01477.x>
- Mehrvarz, F., & Marfou, M. (2016). The relationship between financial statements comparability with stock price in formativeness about future earnings. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 13(49), 83-110. <https://doi.org/10.22054/qjma.2016.4195> [In Persian]
- Nabat Doost, M. & Mohammadzade Salte, H. (2016). The effect of audit quality on financial statement comparability in Tehran Stock Exchange companies. *Journal of audit science*, 16 (62), 159-176. [In Persian]
- Chen, T., Harford, J., & Lin, C. (2015). Do analysts matter for governance? Evidence from natural experiments. *Journal of Financial Economics*, 115(2), 383-410. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2014.10.002>
- De Franco, G., Kothari, S. P., & Verdi, R. S. (2011). The benefits of financial statement comparability. *Journal of Accounting Research*, 49(4), 895-931. <https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2011.00415.x>
- Dittmar, A., & Mahrt-Smith, J. (2007). Corporate governance and the value of cash holdings. *Journal of Financial Economics*, 83(3), 599-634. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2005.12.006>
- Fakhari, H., & Taheri, E. (2011). The study of relationship between institutional investors and stock returns volatility. *Financial Accounting Research*, 2(4), 159-172. [In Persian]
- Faulkender, M., & Wang, R. (2006). Corporate financial policy and the value of cash. *The Journal of Finance*, 61(4), 1957-1990. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2006.00894.x>
- Financial Accounting Standards Board. (1980). *Statement of Financial Accounting Concepts No. 2, Qualitative Characteristics of Accounting Information*. Stamford, Connecticut.
- Foroghi, D., & Ghasemzad, P. (2016). The effect of financial statement comparability on future earnings response coefficients. *Accounting and Auditing Review*, 22(4), 479-500. DOI: 10.22059/ACCTGREV.2016.56248 [In Persian]
- Habib, A., Hasan, M. M., & Al-Hadi, A. (2017). Financial statement comparability and corporate cash holdings. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 13(3), 304-321. <https://doi.org/10.1016/j.jcae.2017.10.001>
- Hajiha, Z., & Azadzadeh, A. (2019). Audit committee characteristics and financial statement comparability with the moderating role of audit firm size and corporate governance. *Financial Accounting Knowledge*, 6(3), 95-117. DOI: 10.30479/JFAK.2019.9632.2319 [In Persian]

- between the accounting comparability and earnings management. *Journal of Accounting Advances*, 11(1), 171-200. DOI: 10.22099/JAA.2019.27654.1656 [In Persian]
- Zalaghi, H., Aflatooni, A., & Khazaei, M. (2017). Investigating the determinants of financial statements comparability in Tehran Stock Exchange listed companies. *Quarterly Financial Accounting Journal*, 9(35), 1-25. [In Persian]
- Rahmani, A., & Ghashghaei, F. (2018). The relation between accounting comparability and earning management. *Accounting and Auditing Review*, 24(4), 527-550. 10.22059/ACCTGREV.2018.231579.10075 89 [In Persian]
- Safari Gerayli, M., & Dehghan, F. (2017). Audit quality and Market value of corporate cash holdings. *Management Accounting*, 10(32), 59-70. [In Persian]
- Shekari Dogh Abadi, M., & Moradi, M. (2019). The study of the relationship

